

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

26.5.2021

Yhdenvertaisuusvaltuutetun suositus liikunnallisten apuvälineiden säilyttämisestä ja lataamisesta

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) välittömän ja välillisen syrjinnänkiellot koskevat myös taloyhtiöitä. Yhdenvertaisuuslain 13 §:n mukaan syrjintä on välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

Taloyhtiö on myös palveluntarjoajana velvollinen tekemään kohtuullisia mukautuksia esimerkiksi vammaisen asukkaan yhdenvertaisen asumisen, liikkumisen ja apuvälineiden säilyttämisen osalta

(Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta 11.2.2021 /

647b/2019 https://www.yvtltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselosteet_3/tapausselosteet2021.html).

Sähkömopon, sähköpyörätuolin tai muun apuvälineen säilyttämisen ja lataamisen kieltämistä taloyhtiön yhteisissä varastotiloissa/pyörävarastossa koskevan yleisen käytännön voidaan tapauskohtaisen arvioin perusteella tulkita olevan välillistä syrjintää. Kaikilla taloyhtiöillä ei suinkaan ole käsitystä yhdenvertaisuuden sisällöstä tai siitä, mitä terveydenhuollon lääkinnällisillä apuvälineillä tosiasiasa turvataan. Niillä turvataan vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa suhteessa vammattomiin henkilöihin. Mikäli asukkaalla ei ole mahdollisuutta säilyttää sähkömopoaan muualla taloyhtiön tiloissa tai esimerkiksi omassa asunnossaan (esimerkiksi liian pieni eteinen tai käytävä, joka muodostaisi paloturvallisuusriskin tai tämä muutoin olisi hankalaa), tulisi taloyhtiöiden suhtautua suopeasti siihen, että pyörävarastossa/muu varasto sallittaisiin apuvälineiden säilyttäminen ja niiden lataaminen. Taloyhtiö voi kuitenkin kieltäytyä sallimasta lataamista, jos pelastusviranomaisen on katsonut säilytystilan paloturvallisuuden kannalta turvattomaksi.

Lisäksi silloin kuin taloyhtiö katsotaan yllä mainitun lautakunnan ratkaisun mukaisesti palveluntarjoajaksi, on taloyhtiön arvioitava yhdenvertaisuuslain 15 §:n mukaisesti vuorovaikutuksessa kohtuullista mukautusta pyytävän vammaisen henkilön kanssa konkreettisessa yksittäistapauksessa, millaisin taloyhtiön yleisiä käytäntöjä mukauttavin toimin yhtiö voisi mahdollistaa apuvälineen säilyttämisen sekä tehtävä kohtuullisiksi katsomansa mukautukset.

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

Yhdenvertaisuusvaltuutettu huomauttaa, että sähkömopo ei rinnastu autoon, vaan apuvälineeksi luovutettu sähkömopo on lääkinnällisen kuntoutuksen väline, joka on tarkoitettu esimerkiksi vammaiselle henkilölle.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun näkemyksen mukaan sähkömopon lataamisesta aiheutuvien kustannuksien korvaaminen on hyväksyttävissä, kunhan asukkaalta perittävät maksut eivät muodostu kohtuuttomiksi. Valtuutetun näkemyksen mukaan on esimerkiksi kohtuullista periä latauksesta aiheutuvat todelliset kustannukset.

Mikäli hinta on tätä huomattavasti korkeampi, voi kyse olla yhdenvertaisuuslain 13 §:n mukaisesta välillisestä syrjinnästä. Tällöin näennäisesti yhdenvertainen käytäntö, asettaa vammaisen henkilön epäedullisempaan asemaan vammattomiin henkilöihin verrattuna, jotka eivät tarvitse vastaavaa lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinettä.

Valtuutettu näin ollen suosittelee, että sähkömopon latauksesta maksettava hintaa vastaa todellisia kustannuksia. Esimerkiksi keväällä 2019 julkaistussa taloyhtiöille suunnatussa oppaassa pyöräpysäköinnistä todetaan, että

”Sähköpyörät ja erilaiset kevyet sähköiset kulkuvälineet helpottavat arkea ja monipuolistavat liikumista. Näiden kulkuvälineiden sähkönkulutus on melko vähäistä. Ahkerinkaan pyöräilijä saa harvemmin kulutettua yli 10 euroa vuodessa lataussähköön.” (s. 22)

Oppaassa todetaan lisäksi, että ”taloyhtiöissä on hyvä huomioida, että apuvälineeksi luovutettu sähkömopo on lääkinnällisen kuntoutuksen väline. Näin ollen niiden säilyttäminen ja lataaminen esimerkiksi pyöräpysäköintiin varatussa tilassa on sallittava.” (s. 22)

Oppaan ovat toteuttaneet Motiva Oy ja Mobinet Oy ympäristöministeriön rahoituksella. Oppaan tekemiseen ovat osallistuneet Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Pyöräilykuntien verkosto ry, Kiinteistöliitto ry ja Isännöintiliitto ry (https://www.motiva.fi/files/15877/Pyoralla_koko_talo_-_Opas_taloyhtiöille_parempaan_pyorapysakointiin.pdf).

Yhdenvertaisuusvaltuutetulla ei ole toimivaltaa velvoittaa taloyhtiötä toimimaan tietyllä tavalla tai antaa oikeudellisesti sitovia ohjeita. Mikäli taloyhtiö kieltää apuvälineiden säilytyksen ja lataamisen, voi asiasta tehdä hakemuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan, joka voi oikeudellisesti sitovalla tavalla todeta, onko

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

asiassa rikottu yhdenvertaisuuslain syrjintäkieltoa. Hakemuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaan voit tehdä seuraavia ohjeita seuraten: <https://www.yvtltk.fi/fi/index/hakemuksentekeminen.html>. Asian käsittely lautakunnassa on maksutonta. Lautakunta ei käsittele asiaa, jota toinen viranomainen jo käsittelee. Lautakunta voi kieltää toimijaa jatkamasta toimintaa, jonka yhdenvertaisuuslaki kieltää. Lisäksi lautakunta voi velvoittaa toimijaa täyttämään velvollisuudet, jotka yhdenvertaisuuslaki toimijalle asettaa. Lautakunta ei voi määrätä maksettavaksi hyvitystä tai vahingonkorvausta

